

ถึง: ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ นายวัส ติงสมิตร

ส่งสำเนาถึง (Cc)

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ: นางฉัตรสุดา จันทร์ดีเยี่ยม และ นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ: นายสมณ พรหมรส, นางสาวอาวีวรรณ จตุทอง, นางภิรมย์ ศรีประเสริฐ,
และ นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550

อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคารบี) ฟังก์ชันได้ ชั้น 6-7

120 หมู่ที่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่

กรุงเทพฯ 10210

28 สิงหาคม 2563

เรียน: ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ นายวัส ติงสมิตร

เรื่อง: จดหมายเปิดผนึกของเครือข่ายองค์กรพัฒนาเอกชนเอเชียว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษยชนระดับชาติ (ANNI) ต่อ
แถลงการณ์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) เรื่อง ขอให้ทุกฝ่ายในการชุมนุมยึดหลักสิทธิมนุษยชน
และใช้แนวทางสันติวิธีในการแก้ไขปัญหา

เครือข่ายองค์กรพัฒนาเอกชนเอเชียว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษยชนระดับชาติ (ANNI) อันเป็นเครือข่ายที่เริ่มต้นโดยสภาเพื่อสิทธิ
มนุษยชนและการพัฒนาแห่งเอเชีย (FORUM-ASIA) รับรู้ถึงแถลงการณ์ที่ออกโดย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
(กสม.) เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม ต่อกรณีสถานการณ์การประท้วงที่กำลังเกิดขึ้นในไทย

แม้ว่าทางเครือข่ายจะยินดีกับความพยายามของคณะกรรมการฯ ในการจัดการต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น แต่ทางเครือข่ายก็ยังคง
กังวลเป็นอย่างยิ่งต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่รุนแรงมากขึ้น อันได้แก่ การเพิ่มขึ้นของการคุกคามและการใช้กระบวนการ
ยุติธรรมในฐานะเครื่องมือต่อนักปกป้องสิทธิมนุษยชน (Human Rights Defenders) และผู้ประท้วงหลายคน ทางเครือข่าย
เชื่อว่าในบริบทเช่นนี้การกระทำใดๆ ของคณะกรรมการฯ มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน, หลัก
ประชาธิปไตย, และ หลักนิติรัฐ ในทุกสถานการณ์อย่างไม่มีข้อยกเว้น

ทางเครือข่ายยินดีต่อข้อเสนอบางประการที่ทางคณะกรรมการฯ ได้เสนอไว้ต่อรัฐบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้อเสนอที่ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้มาตรการตามหลักการสากลในการจัดการชุมนุม และ ข้อเสนอต่อเจ้าหน้าที่รัฐในการปกป้องสิทธิและความปลอดภัยของผู้ชุมนุมที่เป็นเยาวชน

อย่างไรก็ตาม ทางเครือข่ายมีความกังวลต่อข้อเสนอประการที่สามที่ระบุว่า 'ขอให้ผู้ชุมนุมแจ้งชื่อเรียกร้องที่มีความชัดเจน มีเหตุผลที่อธิบายได้ ไม่เลื่อนลอย ไม่ผูกขาดความถูกต้องสมควรแต่ฝ่ายเดียว และปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง'¹ ทางเครือข่ายมีความเห็นว่าข้อเสนอประการข้างต้นไม่สอดคล้องต่อมาตรฐานสิทธิมนุษยชนสากลที่สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (National Human Rights Institutions: NHRIs) ต้องยึดถือ และข้อเสนอดังกล่าวยังส่งผลกระทบในทางลบต่อสถานะความเป็นกลางและการเข้าถึงได้ของประชาชนต่อตัวคณะกรรมการฯ

กสม. มีบทบาทที่สำคัญยิ่งในการส่งเสริมและปกป้องสิทธิเสรีภาพของประชาชนในประเทศไทย ข้อความความคิดเห็น ผลของการวินิจฉัย และ ข้อเสนอแนะต่างๆ ที่ออกโดยคณะกรรมการฯ ย่อมถูกมองว่ามีความน่าเชื่อถือ และมีอิทธิพลต่อรัฐบาล และองค์กรระหว่างประเทศ² คณะกรรมการฯ ย่อมถูกคาดหวังที่จะทำข้อเสนอที่ยกระดับมาตรฐานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนภายในประเทศ ข้อเสนอแนะเหล่านี้จึงสมควรที่จะต้องทำขึ้นโดยสอดคล้องกับมาตรฐานและหลักการสิทธิมนุษยชนที่ได้รับการยอมรับในทางสากล

ทางเครือข่ายมีความกังวลว่าข้อเสนอแนะประการที่สามข้างต้นไม่ได้สอดคล้องกับหลักการขั้นพื้นฐานในเสรีภาพการแสดงออกตามที่บัญญัติเอาไว้ในมาตรา 19 ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR) ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีในตราสารดังกล่าว

ในช่วงเวลาที่บุคคลกว่าหลายพันคนกำลังใช้ความกล้าเพื่อที่จะแสดงออกทางความคิดของตน ข้อเสนอแนะข้างต้นย่อมทำให้เกิดความเสี่ยงที่จะไปตัดย่ำข้อกังวลหรือความคัดข้องใจที่พวกเขาต้องการแสดงออกอย่างแท้จริง มากกว่านั้น ข้อเสนอแนะดังกล่าว ยังแสดงนัยว่าการแสดงออกเหล่านี้ไม่ชัดเจนและเลือกข้างฝ่ายเดียว ซึ่งถือเป็นการสื่อสารที่อันตรายและสามารถถูกนำไปใช้โดยรัฐในการปิดปากผู้ชุมนุมได้

นอกจากนี้ ข้อเสนอของคณะกรรมการฯ ในส่วนที่ชี้แนะต่อผู้ชุมนุมที่ให้ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ก็เป็นข้อเสนอที่ปฏิเสธที่จะรับรู้ถึงการใช้กฎหมายหลายฉบับในการข่มขู่และคุกคามนักกิจกรรมและนักปกป้องสิทธิมนุษยชน เช่น การใช้ พ.ร.บ. ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์, พ.ร.ก. การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน, และ ความผิดฐานยุยงปลุกปั่นตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 116 เป็นต้น³ คณะกรรมการฯ ควรให้ความสำคัญต่อระดับที่เพิ่มมากขึ้นของการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อผู้ชุมนุมซึ่งได้รับผลกระทบจากการใช้กฎหมายเหล่านี้ คณะกรรมการฯ ควรมีส่วนร่วมช่วยทำให้แน่นอน

¹ [http://www.nhrc.or.th/NHRCT-Work/Statements-Press-Releases-Open-Letters/Statements/20แถลงการณ์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ-\(กสม-\)-e.aspx](http://www.nhrc.or.th/NHRCT-Work/Statements-Press-Releases-Open-Letters/Statements/20แถลงการณ์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ-(กสม-)-e.aspx)

² <https://www.asiapacificforum.net/support/what-are-nhris/what-are-nhris/>

³ <https://www.forum-asia.org/?p=32503>

ว่าไทยในฐานะรัฐภาคีของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง จะปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศในการคุ้มครองสิทธิในเสรีภาพการแสดงออกและเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ

ทางเครือข่ายขอกระตุ้นเตือนให้ทางคณะกรรมการฯ ยึดมั่นต่อหลักการมาตรฐานสากลทั้ง หลักการว่าด้วยสถานะและหน้าที่ของสถาบันแห่งชาติเพื่อการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน หรือ หลักการปารีส (Paris Principles)⁴, ข้อสังเกตทั่วไปของอนุกรรมการประเมินสถานะของเครือข่ายพันธมิตรระดับโลกว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (GANHRI General Observations of the sub-Committee on Accreditation)⁵ และ ปฏิญญามาร์ราเกชว่าด้วยบทบาทของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในการเพิ่มพื้นที่ภาคประชาสังคมและสนับสนุนคุ้มครองปกป้องสิทธิมนุษยชนโดยให้ความสำคัญเป็นพิเศษต่อผู้หญิง (The Marrakech Declaration)⁶ ซึ่งหลักการทั้งหมดนี้ล้วนแต่มีขึ้นเพื่อให้สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสามารถทำหน้าที่ได้อย่างเป็นอิสระและมีประสิทธิภาพในการจัดการต่อสถานการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้น

สถานะของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติถูกสร้างขึ้นเพื่อดำรงความเป็นองค์กรอิสระ เป็นที่พึ่งพาแก่บุคคลใดๆที่ต้องการความคุ้มครองและรับประกันว่ารัฐบาลจะปฏิบัติตามพันธกรณีหรือหน้าที่ต่างๆตามหลักสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ หากกสม. ถูกมองว่าเป็นกระบอกเสียงของรัฐบาลมากกว่าที่จะเป็นองค์กรที่ปกป้องคุ้มครองบุคคลทั่วไป เทียบหรือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนย่อมอาจพบเจออุปสรรคในการเข้าถึงกสม.

ทางเครือข่ายจึงขอย้ำเตือนให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทำให้แน่นอนว่าคณะกรรมการฯ จะปฏิบัติตามหลักการปารีส และที่สำคัญยิ่ง ดำรงความเป็นอิสระในการปฏิบัติตามหน้าที่ในฐานะสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เครือข่ายองค์กรพัฒนาเอกชนเอเชียว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษยชนระดับชาติ (ANNI) ยินดีที่จะสนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) และคงความพร้อมที่จะมีส่วนร่วมร่วมกับคณะกรรมการฯ ในการทำงานเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย

ขอแสดงความนับถือ

⁴ Principles Relating to the Status and Functioning of National Institutions for the Protection and Promotion of Human Rights (The Paris Principles), available at <https://www.forum-asia.org/?p=22707&nhri=1>

⁵ Global Alliance of National Human Rights Institutions (GANHRI) General Observations of the Sub-Committee on Accreditation, available at <https://nhri.ohchr.org/EN/AboutUs/GANHRIAccreditation/General%20Observations%201/Forms/Default%20View.aspx>

⁶ The Marrakech Declaration on The role of National Human Rights Institutions in Expanding the civic space and promoting and protecting human rights defenders, with a specific focus on women”, available at <https://www.forum-asia.org/?p=30155&nhri=1>

นางสาวชามิณี ดาร์ชนี กาลิมูฏ

กรรมการบริหาร

สภาเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนาแห่งเอเชีย (FORUM-ASIA)

สำนักเลขาธิการ เครือข่ายองค์กรพัฒนาเอกชนเอเชียว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษยชนระดับชาติ (ANNI)

เกี่ยวกับ เครือข่ายองค์กรพัฒนาเอกชนเอเชียว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษยชนระดับชาติ (ANNI):

ANNI ถูกก่อตั้งขึ้นในเดือนธันวาคม ปี 2006 โดยเป็นเครือข่ายขององค์กรพัฒนาเอกชนและนักปกป้องสิทธิมนุษยชนในเอเชียที่ทำงานในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถาบันสิทธิมนุษยชนระดับชาติ (NHRIs) ANNI มีสมาชิกที่เป็นองค์กรพัฒนาเอกชนจากทั่วเอเชีย โดยปัจจุบัน ANNI มีองค์กรสมาชิกทั้งหมด 33 องค์กรจาก 21 ประเทศหรืออาณาเขตต่างๆในเอเชีย การทำงานของสมาชิกของ ANNI มุ่งเน้นที่การเสริมสร้างการทำงานและการปฏิบัติหน้าที่ของสถาบันสิทธิมนุษยชนระดับชาติในเอเชีย เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมทั้ง สนับสนุน การปฏิบัติตามมาตรฐานสากลของสถาบันดังกล่าวตามหลักการปารีส (Paris Principles) และ ข้อเสนอแนะทั่วไปของอนุกรรมการประเมินสถานะของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (SCA) ของเครือข่ายพันธมิตรระดับโลกว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (GANHRI) โดยสภาเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนาแห่งเอเชีย (FORUM-ASIA) เป็นสำนักเลขาธิการของ ANNI นับตั้งแต่การก่อตั้งในปี 2006

<http://1.forum-asia.org/ANNI>